

از نیاز اطلاعاتی تا فرمول جستجو

«می‌خواهم درباره تأثیر شبکه‌های اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان اطلاعات پیدا کنم».

آیا همین جمله را در Google یا PubMed جستجو می‌کنیم؟ نه لزوماً.

نیاز اطلاعاتی ← سؤال دقیق ← مفاهیم اصلی ← واژه‌های جستجو ← فرمول جستجو

جستجوی خوب، قبل از باز کردن کادر جستجو آغاز می‌شود.

نیاز اطلاعاتی را بشناسیم

نیاز اطلاعاتی چیست؟

آنچه می‌خواهیم بدانیم، لزوماً همان چیزی نیست که می‌توانیم جستجو کنیم.

مثال: آیا استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان تأثیر دارد؟

WHO? نوجوانان

WHAT? استفاده از شبکه‌های اجتماعی

OUTCOME? سلامت روان

اول مسئله را بفهمیم؛ بعد آن را جستجو کنیم.

از سوال به مفهوم

سؤال: آیا استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان تأثیر دارد؟

سه مفهوم اصلی:

Adolescents

Social Media

Mental Health

اما هنوز جستجو نمی‌کنیم!

این مفهوم ممکن است با چه واژه‌های دیگری بیان شود؟

Concept → Search Terms

مفهوم Social Media :

ممکن است شامل:

"social media"

"social networking"

"social network*"

Facebook

Instagram

TikTok

یک مفهوم ← چند واژه و عبارت احتمالی ← یک Search Block

("social media" OR "social networking" OR "social network*" OR Facebook OR Instagram OR TikTok)

OR برای پوشش دادن یک مفهوم با واژه‌های مختلف است.

منطق پشت جستجو AND و OR

OR : گسترش یک مفهوم

adolescent OR teenager OR youth

AND : ترکیب مفاهیم

adolescent AND "social media"

قانون طلایی:

OR داخل مفاهیمها

AND بین مفاهیمها

(Adolescen* OR teenager* OR youth)

AND

("social media" OR "social networking")

AND

("mental health" OR wellbeing)

حالا فرمول را بسازیم

Search Strategy

سؤال: آیا استفاده از شبکه‌های اجتماعی بر سلامت روان نوجوانان تأثیر دارد؟

(Adolescen* OR teenager* OR youth)

AND

("social media" OR "social networking" OR "social network*")

AND

("mental health" OR wellbeing OR "psychological health")

سه مرحله:

1. Identify Concepts
2. Expand Concepts
3. Combine Concepts

فرمول جستجو پایان کار نیست

Search ≠ One-Time Activity

SEARCH → REVIEW RESULTS → IDENTIFY GAPS → REFINE → SEARCH AGAIN

اگر نتایج خیلی کم بود: چه چیزی را از دست داده‌ایم؟

اگر نتایج خیلی زیاد بود: چه چیزی بیش از حد گسترده است؟

Recall: پوشش بیشتر منابع مرتبط

Precision: تمرکز بیشتر بر نتایج مرتبط

جستجوی خوب، یک فرمول ثابت نیست؛ یک فرایند اصلاح‌شونده است.

چالش نهایی: حالا شما طراح جستجو هستید!

نیاز اطلاعاتی:

آیا استفاده از ابزارهای هوش مصنوعی مولد مانند ChatGPT، در مقایسه با روش‌های سنتی جستجوی اطلاعات سلامت، بر کیفیت و دقت اطلاعات بازیابی‌شده تأثیر دارد؟

مأموریت:

- ① مفاهیم را مشخص کنید
- ② واژه‌های جایگزین پیدا کنید
- ③ Search Block بسازید
- ④ AND / OR را به کار ببرید
- ⑤ فرمول نهایی را بنویسید

از سؤال شروع کنید، نه از کادر جستجو.